

**ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА „СЦДП“ ДП ГАБРОВО
ЗА ПЕРИОДА 01.01 – 31.12.2022г.**

„Северноцентрално държавно предприятие“ стопанисва 247 хил. хектара държавни гори, разположени в областите Габрово, В. Търново, Русе, Разград и Силистра. Характерно за предприятието е, че държавните горски територии в региона са 63%, а в някои териториални поделения и под 50%. Този факт определя следните особености влияещи отрицателно върху ефективността му като стопански субект:

Предприятието осъществява дейността си в условията на нелоялна конкуренция от собствениците на недържавни гори, тъй като режима на ползване на дървесина в тях е облекчен – не се регулира със средно годишно ползване, не се прилага сертифициране на горите със съответните ограничения. Същевременно държавното предприятие трябва да опазва над 100 хил.бр. частни имоти с площ до 2 ха, включително на преките си конкуренти - собственици и фирми притежаващи по няколко хиляди декара гори, но като имоти с площи под 2 ха. В областите Габрово и В. Търново, поради факта, че недържавната собственост е възстановена в близост до населените места е необходимо да се осигурява достъп до държавните горски територии през другите видове собственост и по общински пътища с ограничения на товарите.

Ловностопанската дейност в ДГС е отдадена дългосрочно, с изключение на дейността в ДДУ „Плачковци – запад“ към ДГС – Плачковци и в ДДУ „Кеси кору“ към ДГС „Болярка“ – Велико Търново. Ловните стопанства „Росица“, „Воден-Ири Хисар“, „Дунав“ – Русе, „Каракуз“ – Дулово, както и ДГС „Сеслав“, което се управлява като ловно стопанство, развиват успешно организиран ловен туризъм.

1. Дейности в държавни горски територии, планирани за изпълнение през 2022 г. и изпълнение към 31.12.2022 г.

1.1. Стопанисване на горските територии:

Горски разсадници – предвидено е производство на 330 хил. тополови резници, 200 хил. бр. вегетативни фиданки от 10 клона евроамерикански тополи, черна тополя и бяла върба, 60 хил.бр. иглолистни семенни фиданки в контейнери и 235 хил.бр. семенни фиданки от широколистни дървесни видове. Към 31.12.2022 год. са произведени 257 хил. бр. тополови резници, като са задоволени всички нужди на териториалните поделения и заявки от други организации. Отчетено е производство на 182 хил. бр. вегетативни фиданки, 53 хил.бр. иглолистни и 1354 бр. широколистни фиданки в контейнери, 204 хил. бр. семенни фиданки от широколистни и иглолистни дървесни видове и 14 хил. бр. декоративни фиданки. Направените разходи в горските разсадници са 670 579 лв.

Подготовка на почва – по ГСП е предвидено годишно да се извършва на 3906 дка. Във ФП са заложили 2906 дка (74%). Почвоподготовката е съобразена с наличните площи за залесяване в края на 2021 г. – всички тополови сечища, площи, освободени след санитарни и принудителни сечи без естествено възобновяване, редини и ново залесяване. Разликата от 1000 дка се дължи на неотсечените площи (тополи), по-малка площ тополови култури, встъпващи в турнус за сеч през 2022 г., отпаднала необходимост от залесяване поради много добро естествено възобновяване под склопа на увредените иглолистни култури и самозалесяване на редини и голини. Предвидена е пълна механизизирана почвоподготовка на

всички тополови сечища на типични тополови, преходни тополово-върбови и дренирани тополови месторастения. Изпълнението на почвоподготовката към 31.12.2022 год. е 2332 дка (835 702 лв.), от която пълната механизизирана почвоподготовка е 1798 дка (767 040 лв).

Залесяване – по ГСП залесяването е 3906 дка. За 2022 г. е предвидено 2944 дка или 75%. Причините за разликата са посочени в показателя подготовка на почва. Изпълнението за годината е 2345 дка (80%) за 532 492 лв.

През 2022г. териториалните поделения заложиха за изпълнение 2906 дка подготовка на почвата за залесяване и 2944 дка залесяване на горски култури. Към края на 2022 година отчетохме изпълнение на 2332 дка почвоподготовка и 2345 дка залесяване, т.е неизпълнението е съответно 574 дка почвоподготовка и 599 дка залесяване.

Неизпълнението на мероприятията „подготовка на почвата за залесяване“ и „залесяване“ предвидени по финансовия план на СЦДП ДП - Габрово за 2022г. се дължи на следните обективни причини:

1. Основната част от неизпълнението на почвоподготовката / в размер на 505 дка/ е на територията на ДЛС Дунав, гр. Русе. В началото на 2022 г. стопанството проведе процедури за извършване на услугата „пълна механизизирана почвоподготовка“ в едно с продажбата на дървесината на корен. Съгласно подписания договор, изпълнителят следваше да извърши почвоподготовка за залесяване с обща площ от 566 дка, която да обезпечи част от предвиденото залесяване. По време на действие на договора цените на горивата, съответно себестойността на дейностите по подготовка на почвата значително се повишиха и извършването на почвоподготовка при договорираната цена от 400 лв / дка се оказа нерентабилно от гледна точка на изпълнителя. Стигна се до подписване на допълнително споразумение, съгласно което част от предвидените за подготовка на почвата подотдели /с обща площ 181 дка/, в които не са започнали дейностите да отпаднат от сключения договор.
2. Обявяването на нова процедура за възлагане на почвоподготовка по реда на НУРВДГТ се забави поради кандидатстването на СЦДП ДП – Габрово за финансиране на лесокултурни дейности по Оперативна програма Околна среда.

Процедурата бе обявена по ЗОП, а договорът за изпълнение беше сключен едва в края на м. октомври 2022г.

Значителното количество валежи, паднали през м. ноември и декември в района на стопанството, обаче направиха невъзможно извършването на дейността и работата по сключения договор не можа да започне в рамките на 2022г.

3. Неизпълнението на залесяването е следствие от неизпълнената почвоподготовка.
4. Други природни фактори, настъпили през 2022 година, които възпрепятстваха изпълнението на заложените във ФП лесокултурни дейности, могат да се посочат:
 - 4.1. Продължителните летни и есенни засушавания;
 - 4.2. Удължения вегетационен период, свързан с отчетените високи температури през месец ноември 2022 г. /достигащи до 20-25 градуса по Целзий/, доведе до забавяне на дейностите по подготовка на фиданките за залесяване, които се извършват в горските разсадници.

Попълване на култури – предвидените прогнозно декари по финансов план са 902. За 2022 година са отчетени 622 дка за 136 801 лв., като са попълнени всички култури, нуждаещи се от попълване.

Отглеждане на култури е предвидено съгласно изискванията на Наредба №2 от 07.02.2013 г. на 22 059 дка. Към 31.12.2022 год. са отгледани 20 619 дка за 632 414лв. Неизпълнението се дължи на отпаднала необходимост от отглеждане.

Ограждане на култури – предвидени са ремонт на съществуващи и направа на нова ограда с дължина 15 000 л.м с обща стойност 80 000 лв. Към 31.12.2022 год. са изразходвани 53 320 лв и за поддръжка и направа на нови 15 480 л.м.

Отглеждане на млади насаждения без материален добив

При предвидени по ГСП 2656 дка, мероприятиято ще бъде реализирано на 2331 дка. При планирането с приоритет са предвидени насажденията, в които през последните няколко години са провеждани принудителни и санитарни сечи. За тези насаждения в ДГС/ДЛС се води регистър и мероприятията се уточняват от комисия с представител на централното управление. Изпълнението към 31.12.2022 год. е 2 355 дка, като са изразходвани 127 740 лв.

Подпомагане на естественото възобновяване – по ГСП подпомагане се предвижда върху 11 849 дка, а във финансовия план са заложили 11 061 дка (93%). Подпомагане на естественото възобновяване чрез изсичане на подлес е предвидено при всички възобновителни сечи с наличие на подлес. Обемът му е по малък от предвижданията на ГСП поради променената нормативна уредба относно провеждането на възобновителни сечи в издънкови гори. Подпомагането се изпълнява и чрез разкъсване на корените в акациевы сечища на трета и последваща ротация, залесяване под склопа на невъзобновени насаждения. За годината са отчетени 16 168 дка за 40 398 лв.

Кастрене на тополови култури – предвидено е на площ от 7397 дка. Годишното изпълнение на мероприятиято е 7 526 дка. на стойност 181 789 лв.

Маркиране – при предвидени 593 405 куб.м. (стояща маса) по ГСП, във финансовия план са разчетени 531 816 куб.м.(90%). Изпълнението за 2022 година е 593 247 куб. м., като са изразходвани 377 218 лв.

1.2. Ловностопанска дейност.

СЦДП Габрово приема развитието на ловното стопанство като дългосрочна политика, отговорност и неразделна част от развитието на горския сектор.

Правилното стопанисване на дивечовите ресурси и повишаване на приходите от ловната дейност са в основата на стратегията на предприятиято в държавните ловни райони, държавните дивечовъдни участъци, отдадени за стопанисване и в предоставените на ловните сдружения ловностопански райони.

Приоритети:

1. Методично и финансово подпомагане на ловните стопанства.

Финансовата помощ, предвидена за 2022 година е в размер на годишните вноски за стопанисване на дивеча в отдадените ДДУ, или 420 000 лева. Тя се разпределя между ловните и горски стопанства и се разходва целево за следните мероприятия: охрана на дивеча, стопанисване на неотдадените държавни дивечовъдни участъци, подобряване на условията за развитие на дивеча, фермерното производство на ловни птици – фазани, зоофилактика на дивеча и др. Действително предоставената финансова помощ на ловните стопанства през 2022г. е 344 920 лв.

2. Борба с браконьерството, чрез перманентен контрол при провеждането на ловните излети и целогодишна охрана на дивеча на територията на цялото предприятие. Борбата с браконьерството около държавните ловни райони е най-важното ловностопанско мероприятие.

3. Възстановяване и поддържане на оптимална полова и възрастова структура на популацията от благороден елен в държавните ловни стопанства: „Каракуз“, „Воден - Ири Хисар“, „Дунав“, „Росица“ и в държавно горско стопанство „Сеслав“ гр. Кубрат.

4. Запазване на производството на корейски фазан в единствените в България ферми за ловни птици от този вид – фазанариите „Сеслав“ в ДГС „Сеслав“ и „Хотанца“ в ДЛС „Дунав“.

Разходи за ловностопански мероприятия и туризъм:

Разселване на дивеч – От предвидените за закупуване и разселване 20 бр. елени лопатари, 4550 бр. фазани и зарибяване на реките с 20 000 бр. пъстърва, към 31.12.2022 година са разселени 2390 бр. фазани в ТП ДЛС „Дунав“ и ТП ДГС „Сеслав“ и зарибени 17 500 бр. пъстърва в река Росица.

Подхранване на дивеча – От предвидените за годината 794 т концентриран фураж, 263 т груб и 260 т сочен, към края на 2022 година са осигурени за подхранване 717 т концентриран фураж, 205 т. груб и 150 т. сочен фураж. В ловните стопанства са назначени общо 13 служители на длъжността „дивечовъд“.

През 2022 година, основна тежест в ловностопанските мероприятия е отредена на създаването и поддържането на естествената фуражна база за дивеча - 10295 дка обработваеми земи /1339 дка дивечови ливади и 8956 дка дивечови ниви/ осигуряват изцяло естествената паша на едрия дивеч. Към 31.12.2022 година са изразходени средства за обработка и поддържане на 9013 дка дивечови ниви и 1 758 дка дивечови ливади.

Разчетите за зимно подхранване са под заложените по ЛСП. Причината е в относително краткия труден зимен период /януари и февруари/, или липсата на такъв, изобилната паша от собствени дивечови ниви, ливади и селскостопански площи, с които са заобиколени Държавните ловни райони, както и повсеместното намаление на числеността на популацията на дива свиня.

Фермерно производство на дребен дивеч – През 2022 година предвидихме производство на 11000 бр. фазани в собствените ферми за ловни птици „Хотанца“ и „Сеслав“, като към 31.12.2022 година в двете фазанарии са отгледани общо 18 744 бр.

Строеж и поддръжка на биотехнически съоръжения – през 2022 година беше предвидено да се изградят и поддържат 53 бр. хранилки за едър дивеч, 3 бр. хранилки за дребен дивеч, 35 бр. чакала, 4 солища, и ще се поддържат 2 броя бази за интензивно стопанисване на дивеча – в ДЛС „Воден“ и ДГС „Сеслав“. Към края на 2022-ра година отчитаме поддръжка на 38 хранилки за едър дивеч, строителство на 26 чакала и инвестирани средства за поддържане на двете БИСД в размер на 74 886 лв.

Ловните стопанства на СЦДП Габрово са с над 40 годишна история и разполагат с добре изградена мрежа от биотехнически съоръжения. Ловната практика и тенденциите в развитието на лова като спорт показват, че някои типове съоръжения не са актуални днес, като предназначение и функция, затова усилията ни са насочени към изграждане на нови модерни и функционални биотехнически съоръжения.

От 2016 година е пусната в експлоатация новоизградена БИСД „Остър меч“, в ДГС „Сеслав“ – гр.Кубрат, с площ 360 ха за дива свиня. Базата за интензивно стопанисване на дивеча „Остър меч“ представлява инженерно съоръжение с ограда от нов пионерен тип.

1.3. Защита на горските територии.

Защита от болести и вредители – При предвидени по финансов план 39 270лв за 2022 година са изразходвани 1 301лв. за лесозащитни мероприятия.

Защита от пожари – Мероприятията за опазване на горските територии от пожари са планирани за изпълнение в пълен обем, съгласно годишните планове за защита на горските територии от пожари. За 2022 год. са изразходвани 80 926 лв. за следното:

- Дооборудване на ПП депа – 5 399лв;
- Предпазни средства и защитни облекла – 20 173лв;
- Минерализовани ивици – 10 792лв;
- Пожаронаблюдатели – 16 486 лв;
- Лесокултурни прегради – 5 034лв;
- Други разходи - 23 042лв.

Одитиране в процеса на горска сертификация – извършен е годишен сертификационен одит на 16-те териториални поделения. Изразходени са 22 884 лв.

1.4. Опазване на горските територии.

Към предприятието и ТП ДГС/ДЛС са сформирани 16 мобилни контролни екипа. На територията на СЦДП Габрово, през 2022 година са проверени общо 7 824 броя обекти за добив на дървесина; 7 957 броя превозни средства; 16 769 броя ловци; 3433 броя други физически лица. Проверките са извършени от служители с лесовъдско образование на горските и ловни стопанства, като в част от проверките са участвали служители и на други институции – РДГ, РУ на МВР и др. През отчетния период са констатирани общо 1 214 броя нарушения, за които са съставени 889 акта по Закона за горите, 26 акта по Закона за лова и опазване на дивеча, а за 95 нарушения са съставени констативни протоколи. Открити са и 204 броя нарушения от неизвестен нарушител, за които също са съставени констативни протоколи. Общото количество дървесина по разкрити и неразкрити нарушения е 3 086 куб.м. Задържани са следните вещи, предмети и средства на нарушения – 844 пр.куб.м. дърва за огрев, 27 пл.м3 обла строителна дървесина, 50 броя МПС, 75 броя каруци, 6 коня, 49 броя бензиномоторни триони, 13 броя други инструменти за дърводобив, 3 кг дивечово месо, 1 брой законно оръжие и 11 броя други ловни уреди и боеприпаси.

Изразходваните средства за опазване на горските територии през 2022 г. са в размер на 454 670 лв.

1.5 Инвестиционна програма за 2022 г.

1.5.1. Дейности финансирани със средства от фонд „Инвестиции в горите“.

- **проектиране** – От предвидените проекти за строителство и ремонт на 4 бр. горски пътища с обща дължина 19,750 км., през 2022 г. са изготвени проекти за три броя горски пътища в ТП ДГС Елена – ГАП „Чешка река“ с дължина 1,600 км, ГАП „Трашлийска река“ с дължина 4,250 км и в ТП ДГС Буйновци - ГАП „Обърталото“ с дължина 4,100 км, както и препроектиране на ГАП „Кладев рът – Осеникова поляна“ на стойност 1500 лв.
- **строителство на горски пътища** – През 2022 г. е предвидено изграждане на 2 бр. нови горски пътища с обща дължина 11,6 км. Извършено е частично плащане за строителството на ГАП „Кладев рът – Осеникова поляна“ на стойност 118 561 лв. и ГАП „Марински кладенец – Зеленикова поляна“ на стойност 133 432 лв., намиращи се на територията на ДЛС „Росица“. Пътищата са в процес на изграждане.
- **транспортна техническа инфраструктура** – През 2022 г. е предвидено изграждане на 1 бр. мостово съоръжение на територията на ДЛС Росица. Към 31.12.2022 г. мостовото съоръжение е изградено.
- **основен ремонт** – През 2022 г. е предвидено да се извърши основен ремонт на 7 бр. пътища с обща дължина 36,6 км. Към 31.12 е извършено частично плащане за основния ремонт на ГАП „Горски път“ на стойност 465 996 лв. и ГАП „Боруджийска поляна – Корубката“ на стойност 373 048 лв., намиращи се на територията на ДГС Буйновци и ГАП „Зелениковец – Кръстопътеките“ на стойност 304 276 лв, разположен на територията на ДЛС „Росица“. Пътищата са в процес на основен ремонт.
- **залесяване** – През 2022 г. се предвижда да се финансират дейности по залесяване за 2 439 474 лв. Към 31.12.2022 г. са финансирани следните дейности на обща стойност 1 109 836 лв.:
 - семепроизводство – на стойност 2 224 лв.;
 - почвоподготовка – 1008 дка на стойност 440 218 лв.;
 - залесяване – 595 дка на стойност 189 593 лв.;

- попълване на култури – 328 дка на стойност 91 640 лв.;
- отглеждане на култури – 10 212 дка на стойност 386 160 лв.;

○ **закупуване на горски територии** – за тази цел са предвидени 800 000 лв., по започналата през 2021 г. и приключила през 2022 г. процедура са закупени 107 бр. имоти на обща площ 413,576 дка, на стойност 351 586 лв.

1.5.2. Дейности финансирани със собствени средства.

- **строителство на сгради** – От предвидените 4 обекта е реализиран 1 обект - довършителни дейности по битова сграда за гледачи на коне в ДЛС Росица.
- **строителство на други** – От предвидените 5 обекта са реализирани 3 обекта - изграждане на обект по чл.206 от ЗГ в ТП ДЛС Дунав, плащане във връзка с изграждане на мостово съоръжение за сметка на ДЛС Росица и изграждане на склад за градински инвентар в ДЛС Росица.
- **закупуване на транспортни средства** – предвидени 67 бр. автомобили, в това число:
 - **транспортни средства със стойност до 30 000 лв.** – от предвидените 17 бр. са закупени 13 бр.
 - **транспортни средства със стойност над 30 000 лв.** – от предвидени 50 бр. са закупени 27 бр.

Автомобилите са за дейността на териториални поделения и ЦУ.

- **закупуване на специализирана техника** – предвидени 80 бр., закупени 27 бр.:
 - **специализирана техника на стойност до 30 хил. лв.** – от предвидените 57 бр. са закупени 25 бр.
 - **специализирана техника на стойност над 30 хил. лв.** – от предвидените 23 бр. са закупени 2 бр.
- **закупуване на компютри и софтуер** – за дейността на териториалните поделения и ЦУ на СИДП - Габрово - от предвидените 94 бр. са закупени 40 бр.
- **закупуване на друго оборудване** – от предвидените 78 бр. са закупени 49 бр.
- **основен ремонт на сгради и съоръжения** – от предвидените 34 обекта са реализирани 11 обекта.
- **основен ремонт на транспортни средства, специализирана техника, машини, съоръжения и др.** – от предвидените 5 бр. е извършен ремонт на 5 бр.
- **задание за изработване на ГСП** – от предвидени 3 бр., са реализирани 3 бр. на ДГС Тутракан, ДГС Елена и ДЛС Воден.
- **изработване на ГСП за горски територии – държавна собственост** – от предвидените 9 броя ГСП в ДГС/ДЛС Болярка, Буйновци, Росица, Бяла, Дунав, Разград, Сеслав, Силистра, Воден е извършено частично плащане за изработване на 8 ГСП – ДГС Болярка, ДГС Буйновци, ДГС Сеслав, ДГС Бяла, ДЛС Дунав, ДГС Разград, ДЛС Воден и окончателно плащане на ДГС Силистра.

2. Разходи свързани с дейността на ДП през 2022г.

2.1. Залесяване и стопанисване на горски територии **2 865 198 лв.**

В това число:

Семепроизводство	3 090 лв.
Горски разсадници	670 579 лв.
Подготовка на почвата за залесяване	835 702 лв.
Залесяване	532 492 лв.
Попълване на култури	136 801 лв.
Отглеждане на култури	632 414 лв.
Ограждане на култури	53 320 лв.

Защита срещу ерозия и порои	800 лв.
Подпомагане на естественото възобновяване	40 398 лв.
Отгледни сечи без материален добив	127 740 лв.
Кастрене на тополови култури	181 789 лв.
Маркиране	377218лв.
Ловностопанска дейност	4 266 885 лв.
Разходи за ОЛТ	2 622 512 лв.
Разселване на дивеча	3 500 лв.
Подхранване на дивеча	602 758 лв.
Създаване и поддържане на фуражна база	341 299 лв.
Фермерно производство на дивеч	380 059 лв.
Строеж и поддръжка на биотехнически съоръжения	116 603 лв.
Зоопрофилактика на дивеча	6 360 лв.
Разходи за разрешителни за лов, превеждани по реда на чл.65а, ал.1 от ППЗЛОД	8 223 лв.
Разходи за охрана и опазване на дивеча по реда на чл.37б, ал.2 от ЗЛОД	344 920 лв.
Защита на горски територии	82 227 лв.
В това число:	
Защита от болести и вредители	1 301 лв.
Защита от пожари	80 926 лв.
Опазване на горските територии	454 670 лв.
Разходи за одит на горска сертификация	22 884 лв.

2.2. Разходи при ползването на дървесина.

- разходи за добив на дървесина

Добити са 224 370 куб. м. дървесина – 106 % от общото планирано количество. Чрез възлагане са добити 178 917 куб. м. (112 %) от планираното, от тях 13 714 куб. м. от местни търговци. Със собствени работници са добити 45 453 куб. м. (90 %) от планираното.

Средният разход за добив е 27,19 лв./куб.м. при планиран 28,46 лв./куб.м. Разходите за текущ ремонт на горски пътища са 22 213 лв., а разходите за осигуряване на достъп до обектите – 113 755 лева. Отчисленията от дървесина за фонд „Инвестиции в горите“ до 31.12.2022 г. са 2 756 822 лева.

2.3. Разходи за изпълнение на инвестиционната програма до 31.12.2022 г. – 5 524 832 лв.

2.3.1.Разходи от фонд „Инвестиции в горите“ – 2 886 838 лв., в това число:

- проектиране – 25 140 лв.

- строителство на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура- 1 400 276 лв.

- залесителни мероприятия – 1 109 836 лв.

- закупуване на горски територии – 351 586 лв.

2.3.2. Разходи финансирани със собствени средства – 2 637 994 лв., в това число:

- строителство на сгради - 9 908 лв.

- строителство на други – 41 019 лв.

- закупуване на транспортни средства – 1 534 201 лв.

- закупуване на специализирана техника – 502 002 лв.

- закупуване на компютри и софтуер – 59 603 лв.

- закупуване на друго оборудване – 95 776 лв.
- основен ремонт на ДМА – 210 773 лв.
- горскостопански планове – 184 712 лв.
- горска сертификация – 0 лв.

2.4. Персоналът, който обезпечи изпълнението на заложените във ФП дейности през 2022г. е 849 броя, от които щатен персонал 561 бр. (205 бр. административен персонал и 356 бр. персонал зает в стопанска дейност и услуги), в това число 29 бр. в централното управление и 288 бр. работници.

3. Приходи от дейността на ДП.

3.1 Ползване на дървесина.

Планираната реализация на дървесина за 2022 г. е 539 550 куб. м, изпълнението към 31.12.2022 год. е 569 380 куб. м (105,53% спрямо ФП).

Основният начин за ползване на дървесина е чрез продажба на стояща дървесина на корен – 352 972 куб.м. (62%). Най-важният мотив за преимущественото прилагане продажбата на корен е нежеланието на изпълнителите на сечта да участват в процедури само за добив.

От дървесината продадена на корен 57 541 куб. м (16%) е предоставена на местни търговци и са реализирани по дългосрочни договори 107 433 куб. м (30%). Средната цена на корен е 60,45 лв./куб. м при планирана – 57,44 лв./куб.м.

Продадени са 208 139 куб. м добитата дървесина. За местни търговци са реализирани 17 166 куб. м (8% от добитата дървесина), по дългосрочни договори 31 401 куб. м. (15%) и по ценоразпис на физически лица за лична употреба 58 328 куб. м (28%). Средната цена на добитата дървесина е 91,57 лв., при планирана – 82,20 лв.

Основните асортименти са технологична дървесина и дърва. Повредената дървесина е 14 008 куб. м (2,5%).

Реализираното ползване по чл.193 от ЗГ е 7 590 куб. м, а по чл.116 “б” от ЗГ – 678 куб. м.

Оценка на пазарната обстановка

СЦДП Габрово поддържа стабилни бизнес отношения с големите преработватели в региона – „Свилоцел“ ЕАД, „Кроношпан България“ ЕООД и „Фазерлес“ АД. Реализацията към тези заводи е 141 283 куб.м. дървесина или 24,8 % от общото количество продадена дървесина през 2022 година.

3.2 Приходи от ловна дейност.

Приходите от ловна дейност, формирани от отстрел, ловнотуристически услуги и реализация на дивечово месо, се характеризират с относително стабилен растеж през годините. Изключение прави 2020 година, когато реализирахме приходи в размер на 94 % от разчетените. Причината са двата основни настъпили фактора в РБългария, а именно, световната пандемия от „Ковид 19“ и разпространението на болестта АЧС при дивата свиня.

Разпределението на приходите по показатели към 31.12.2022 г. е както следва:

Приходи общо:	- 1 507 853 лв.
Приходи от ловен и друг вид туризъм	- 888 554 лв.
Приходи от организиран ловен и друг вид туризъм:	- 727 119 лв.
в това число:	
Отстрел на дивеч и хищници:	- 422 274 лв.
Продажба на дивечово месо:	- 209 970 лв.
Ловни услуги:	- 94 875 лв.
Алтернативен туризъм:	- 0 лв.
Приходи от ловни бази:	- 161 435 лв.
Приходи от продажба на дивеч за разселване:	- 152 053 лв.

Други приходи: - 15 273 лв.

Отдадените за стопанисване ДДУ в териториалния обхват на СЦДП ДП – Габрово са общо 17 на брой. Договорите са сключени в период от време между 2009 г. и 2022 г. Общият приход за предприятието от сключените дългосрочни договори за стопанисване на ДДУ към 31.12.2022г. е в размер на 434 550 лв.

През 2017 година се подписаха два договора за съвместна дейност за осъществяване на ловностопанските мероприятия в ТП ДЛС „Дунав“ и ТП ДЛС „Росица“ на основание чл.9, ал.33 от ЗЛОД.

Потенциалът на държавните ловни райони в СЦДП Габрово е изключително висок. През последните три години се наблюдава значително повишаване на трофейните качества на отстреляните трофейни животни, особено при благородния елен. Изключително внимание се обръща на възрастта при отстрела на зрели трофейни животни.

Въпреки трудностите по провеждане на организирания ловен туризъм в ловностопанските райони към СЦДП ДП - Габрово, произтичащи главно от войната в Украйна, през 2022 г. отчетохме отстрел на животни с много добри трофейни характеристики:

Отстреляни в ДЛС „Воден – Ири Хисар“;

1. Благороден елен - тегло на трофея – 10,980 кг, точки по СИС 217,97 , златен медал;
2. Дива свиня – дължина на глигите - 23,7 см, точки по СИС 115,25 , сребърен медал;
3. Елен – лопатар - тегло на трофея - 3,980 кг, точки по СИС 174,14, сребърен медал;
4. Зубър – точки по СИС 140,75, бронзов медал.

Отстреляни в ДЛС „Дунав“;

5. Благороден елен - тегло на трофея – 12,850 кг, точки по СИС 232,11 , златен медал;
6. Благороден елен - тегло на трофея – 12,200 кг, точки по СИС 228,65, златен медал;
7. Благороден елен - тегло на трофея – 13,580 кг, точки по СИС 241,95, златен медал;
8. Благороден елен - тегло на трофея – 13,380 кг, точки по СИС 238,53, златен медал.

Отстреляни в ДГС „Сеслав“;

9. Благороден елен - тегло на трофея – 11,800 кг , точки по СИС 229,97 , златен медал;
10. Благороден елен - тегло на трофея – 11,100 кг , точки по СИС 216,62 , златен медал;
11. Дива свиня – дължина на глигите - 20,7 см, точки по СИС 110,10 , бронзов медал;

Отстреляни в ДЛС „Росица“;

12. Елен – лопатар - тегло на трофея - 3,880 кг , точки по СИС 189,41, златен медал
13. Елен – лопатар - тегло на трофея - 3,550 кг , точки по СИС 185,74, златен медал.

Ръководството на СЦДП, от основаването на предприятието през 2011 година, си постави за цел възстановяване в количествено и качествено отношение на популацията от благороден елен в стопанствата, които са имали постижения в славните години от близкото минало – ДЛС „Воден – Ири Хисар“, ДЛС „Каракуз“, ДГС „Сеслав“, ДЛС „Дунав“. Сега, десет години по - късно, можем да отчетем, че с много усилия, грижи и професионализъм вървим последователно напред и в правилната посока. Категорично може да се каже, че популацията от благороден елен е подобрена значително.

Стремежът ни е също да добиваме трофеи от зрели елени на възраст над 10 години. През последните три години расте отстрелът на елени в тази възрастова група, като и през 2022 година са отстреляни елени на възраст 12, 14 и 15 години.

Доказателство за подобряване на качеството на популацията от благороден елен в ловностопанските райони на СЦДП – Габрово са и показаните експонати на организираният през пролетта на 2022г. седми пореден преглед на паднали рога от благороден елен в ДЛС „Воден – Ири Хисар“.

3.3. Странична дейност.

От страничната дейност е получен финансов резултат в размер на 2 569 378 лв., разпределен както следва:

- Недървесни продукти – 22 038 лв.
- Паша в ДГТ – 327 лв.
- Договори за управление на недържавни гори – 441 163 лв.
- Подвоз и товаро-разтоварна дейност – 41 984 лв.
- Дейности в складове по чл.206 по ЗГ – 14 650 лв.
- Продажба на селскостопанска продукция – 321 131 лв.
- Субсидии по европейски и национални програми – 1 881 238 лв.
- Други дейности и услуги - - 105 770 лв.

По схемата за единно плащане на площ очертаваме всички обработваеми земи, включително дивечови ниви, ливади, просеки и бившите разсадникови площи. От 2015г. някои ТП включиха в СЕПП, мярка 10 и мярка 11 неотдадени за ползване горскоплодни насаждения /орехови и лешникови/. През 2022 година продължи ангажиментът на стопанствата по горепосочените две мерки.

3.4. Приходи от собственост, в това число:

- продажба на ДМА – 14 хил.лв.
- отдаване под наем на ДМА – 52 хил. лв.
- отдаване под аренда и наем на горски територии – 176 хил. лв.

3.5. Приходи от продажба на горски репродуктивни материали – 150 хил.лв.

3.6. Други източници – финансиране по проекти

През 2022 година са финансирани дейности за компенсационно залесяване в размер на 47 782 лв.

3.7. Фонд „Инвестиции в горите“

В началото на отчетния период наличните средства във фонд „Инвестиции в горите“ са 10 529 хил.лв. До 31.12.2022 год. териториалните поделения са отчислили във фонда средства в размер на 2 758 хил. лв. и са инвестирани средства от фонда в размер на 2 887 хил.лв. Наличността във фонд „Инвестиции в горите“ към 31.12.2022 г. е 10 400 хил.лв.

4. Представяне на финансов резултат към 31.12.2022 год.

Финансовите параметри са:

Приходи - 52 278 хил. лв., в това число:

- Ползване на дървесина – 40 671 хил. лв. – 78%
- Дейности в горите – 2 025 хил. лв. – 4%
- Ловна дейност – 1 508 хил. лв.- 3%
- Странична дейност и земеделие – 5 678 хил. лв. - 11%
- Административно – управленски дейности – 2 396 хил. лв. – 4%

Разходи – 47 905 хил. лв., в това число:

- Ползване на дървесина – 9 389 хил. лв. – 20%
- Дейности в горите – 4 135 хил. лв. – 9%
- Ловна дейност – 4 267 хил.лв.- 9%
- Странична дейност и земеделие – 3 110 хил. лв. – 6%
- Разходи за административно – управленски дейности – 27 004 хил. лв. – 56%

Счетоводна печалба е 4 373 хил. лв. След приспадане на дължимите данъци в размер на 546 хил.лв. Балансовата печалба е 3827 хил.лв.

В началото на отчетния период наличните средства фонд „Резервен“ са 5 187 хил.лв., отчисленията за същия през 2022г. са в размер на 261 хил.лв. , а наличността в края на отчетния период е 5 448хил.лв.

Анализ на риска от неизпълнение на приходната част на финансовия план.

Приходите на предприятието се формират изцяло от търговска дейност. Основните рискови фактори при изпълнението им са:

- Състояние на пазара на дървесина в национален и регионален мащаб
- Влияние на пандемията от COVID 19
- Изменения на нормативната уредба

Намаляването интензивността на сечите и ограничаването им в достъпните части увеличава разходите за добив на дървесина.

- Горска сертификация

Със сертифицирането на горите се налагат още ограничения при ползването на дървесина, допълнителни изисквания към техническите средства и работната сила, а това засилва отлива на изпълнители на сечта от държавните гори.

Съчетанието на посочените фактори има за резултат несигурност за изпълнение на приходите.

Общ ефект от изпълнението на финансовия план за състоянието на горските територии и дивеча за обществото и бизнеса

Изпълнението на предвидените залесявания ще осигури възобновяването на гората там, където тя не може да се възстанови по естествен начин, а отгледните сечи ще подобрят качествените й показатели. Своевременното извеждане на санитарните сечи ще предотврати разпространението на болести и вредители, а дървесината ще се оползотвори преди влошаване на качествата й. Извеждането на възобновителните сечи ще гарантира своевременното естествено възобновяване на гората с местни видове.

Общият ефект от мероприятията по залесяване, стопанисване и опазване на горите от вредители, пожари и браконьерство ще допринесе за устойчивото развитие на горите. С реализирането на предвидените в горско-стопанските планове сечи се осъществява принципа за постоянство и равномерност в ползването на възобновимия ресурс „дървесина“ и се осигурява суровина за дървопреработвателната промишленост и дърва за огрев за населението. Изпълнението на ловностопанските мероприятия ще се отрази благоприятно на дивечовите запаси, качествата на трофеите и в крайна сметка на приходите от организиран ловен туризъм. С изпълнението на инвестиционната програма ще се подобри достъпа до горските територии със съответния косвен положителен ефект върху приходите и опазването на горите.

Сертифицирането на всички държавни горски територии в района на предприятието гарантира екологосъобразното им стопанисване и подобряване имиджа на горския сектор пред обществото.

ИНЖ. ИВАН НЕДКОВ

Директор на Северноцентрално
държавно предприятие Габрово